

PREVENIREA CRIMINALITĂȚII RURALE ÎN CONTEXTUL UNEI ADMINISTRAȚII PUBLICE CONTEMPORANE

PREVENTION OF RURAL CRIME IN THE CONTEXT OF A CONTEMPORARY PUBLIC ADMINISTRATION

Oleg RUSU,
doctor în drept, conferențiar universitar,
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al RM

Alexandru FRUNZĂ,
doctorand, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al RM

SUMMARY

Administrative law rules strengthen a wide range of persuasion and coercion measures applied by the public administration to ensure compliance with the rule of law and to prevent crime in rural areas.

Prevention of crime in rural areas involves a historically conditioned system of measures taken by central and local public authorities, by applying methods of persuasion or coercion aimed at overcoming, reducing or neutralizing the causes and conditions that lead to the commission of wrongdoing (contraventions and crimes) in rural areas and in other territories outside the city, both by locals and visitors, which are characterized by certain distinct features, due to the peculiarities of the rural environment.

Keywords: *public authority, rural, village, prevention, crime, administration, standard of living, conviction, coercion, security.*

Rodul administrației publice locale în societatea modernă crește rapid. O administrare publică eficientă va determina organizarea rapidă a comunității, soluționarea și promovarea intereselor locuitorilor și într-un final creșterea nivelului de trai.

Cert este că, administrația publică îndeplinește funcții importante cu caracter politic, legate de existența, organizarea și funcționarea statului și a colectivităților locale fără de care nu poate fi concepută o societate modernă. Pentru o activitate cu succes administrația publică este reprezentată la nivel local și central. Ea este chemată să devină un instrument de ocrotire și îndrumare a colectivităților umane și în ultimă instanță al fiecărui membru al societății [7, p. 398].

Activitatea autorităților administrației publice în general și a celei locale în special poate fi considerată efektivă în cazul în care ele cu succes soluționează problema apărării optime a intereselor statului și a populației, a grupelor sociale și a fiecărui om în parte.

Zonele rurale sunt structuri administrative teritoriale care sunt guvernate de autoritățile publice la nivel local. Autoritățile administrației publice locale sunt constituite prin lege [4, art. 1], au personalitate juridică, sunt abilitate cu atribuții de drept public și cu caracter privat. Autoritățile administrației publice locale au menirea de a promova interesele generale ale locuitorilor prin realizarea conducerii sociale ceea ce presupune aplicarea unor mijloace de influență, prin metode de convingere sau constrângere în sfera intereselor populației în toate domeniile vieții având drept scop stabilirea și menținerea ordinii și disciplinei în societate pentru dezvoltare și prosperare [9, p. 11].

În procesul studiului dat au fost utilizate următoarele **metode de cercetare științifică**: analiza sistemică, analiza logică, analiza comparativă, sinteza și clasificarea. Materialele folosite sunt: literatura criminologică de specialitate, literatura despre știința dreptului administrativ și actele normative de referință.

Un loc special în societate îl ocupă criminalitatea, un fenomen social negativ care dacă nu este controlat, diminuat sau chiar eradicat, poate afecta toate sferele vieții iar într-un final poate prejudicia în mod direct sau indirect orice membru al comunității. Din aceste considerente, autorităților administrației pu-

blice locale le revine în mod direct sarcina de a preveni criminalitatea în unitățile administrativ teritoriale pe care le deserveșc în special prin măsuri de ordin social, politic, eco-nomic, educațional, juridic etc.

Prevenirea criminalității în zonele rurale ca și întreaga activitate de administrare socială poate fi realizată prin așa metode administrative cum ar fi convingerea și constrângerea.

În contextul influenței comportamentului indivizilor, metoda convingerii presupune aplicarea măsurilor educative și de influență psihologică a maselor cu privire la necesitatea de a respecta legile și alte acte normative. Noțiunea de convingere poartă un caracter complex, având mai multe sensuri, cum ar fi: sensul de fenomen psihic și acela de metodă de asigurare a respectării normelor de conduită. Ca fenomen psihic, convingerea este un element al conștiinței omului și unul din factorii determinanți ai conduitei lui. Ca metodă de asigurare a respectării normelor de conduită într-o zonă rurală și de prevenire a criminalității, convingerea reprezintă un ansamblu de măsuri educative și de explicare, aplicate de către autoritățile administrației publice locale, în scopul determinării indivizilor de pe teritoriul unei unități administrativ-teritoriale din zona rurală, de a respecta ordinea stabilă [8]. În aceeași ordine de idei, în literatura de specialitate criminologică, prevenirea criminalității este definită drept „luarea unor măsuri în vederea neadmiterii sau împiedicării comiterii de crime” [10, p. 524]. Într-o altă opinie, prevenirea criminalității reprezintă „un sistem multilateral de măsuri, orientate asupra:

- a) relevării și înlăturării sau reducerii ori neutralizării cauzelor criminalității, a unor tipuri separate ale ei, precum și a condițiilor care o favorizează;
- b) relevării și înlăturării situațiilor din anumite spații geografice (teritoriale) sau dintr-un anumit mediu, care motivează sau provoacă nemijlocit comiterea infracțiunilor;
- c) relevării grupurilor de persoane cu grad sporit de risc criminal și reduce-rea acestuia;
- d) relevării persoanelor, comportamentul cărora indică asupra posibilității reale de a săvârși infracțiuni, precum și influența asupra lor” [11, p. 105].

Prin urmare, autoritățile administrației publice locale aplică metoda convingerii în scopul prevenirii criminalității în unitățile administrativ-teritoriale pe care le guvernează, în special pentru a influența comportamentul persoanelor care sunt predispuse de a săvârși infracțiuni sau care au săvârșit infracțiuni, comportamentul persoanelor care prezintă un risc sporit de victimizare (copii, femei, persoane în etate, cu dizabilități etc.) sau pentru a lua măsuri în vederea diminuării factorilor și condițiilor care pot determina săvârșirea infracțiunilor.

O altă metodă eficientă în activitatea autorităților administrație publice, atunci când metoda convingerii nu este eficientă, este cea de constrângere, a unor drepturi, libertăți, comportamente ilicite etc.

Literatura de specialitate definește constrângerea, în sens juridic, drept o totalitate de măsuri de ordin psihologic, fizic sau pecuniar, prevăzute de lege, care sunt aplicate persoanelor care nu respectă sau nu îndeplinesc cerințele legii [6, p. 238-240]. În cel mai larg sens orice normă de conduită umană poate da măsură de constrângere, în funcție de poziția psihică, a individului față de această normă.

Sub cele mai diverse forme, constrângerea a existat în toate etapele de dezvoltare a societății umane. Statul deține dreptul deplin de a aplica constrângerea în mod organizat deoarece anume el este în drept de a stabili regulile de conduită general obligatorii și de a le sancționa în caz de nerespectare sau respectare necorespunzătoare.

Efectuând o analiză referitoare la determinarea corelației dintre metodele menționate, e necesar de menționat că, în activitatea de prevenire realizată de către autoritățile publice locale, ar trebui să prevalze totalitatea procedurilor și măsurilor cu caracter de convingere și numai atunci când acestea nu duc la rezultatul scontat, ar trebui să se recurgă la aplicarea metodei de constrângere.

O modalitate de a preveni criminalitatea în zonele rurale de către autoritățile publice locale, este constrângerea administrativă care este utilizată în principal, ca o soluție extremă de asigurare a ordinii juridice în sfera conducerii de stat, care îndeplinește și o funcție punitivă. Cu toate acestea, importanța sa nu se limitează doar la aceasta. În același timp, în scopul aplicării legii și a altor acte normative, măsurile administrative de constrângere îndeplinesc și alte tipuri de funcții, în sensul că nu se aplică doar ca pedeapsă pentru încălcări, dar de asemenea, pentru prevenirea și suprimarea lor. Acest lucru înseamnă că ele ar trebui să fie înțelese mult mai larg decât în sensul aplicării în calitate de sancțiuni. Astfel, măsurile administrative de constrângere contribuie în mod direct la asigurarea ordinii și siguranței publice.

În sensul cel mai larg, constrângerea administrativă este menită să asigure realizarea normelor de con-

duită, exprimate în acte administrative. Literatura de specialitate ne prezintă diverse măsuri de constrângere administrativă. În funcție de scop, acestea pot fi împărțite în trei grupuri:

1. măsuri de constrângere administrativă,
2. măsuri de urmărire administrativă,
3. măsuri de responsabilitate administrativă [12, p. 233].

Prin constrângere administrativă înțelegem o varietate a constrângerii statale, scopul căreia este ocrotirea relațiilor sociale care se nasc și se modifică în procesul realizării sarcinilor și funcțiilor activității statale cu caracter executiv și de dispoziție. În literatura de specialitate sunt stabilite următoarele trăsături caracteristice ale constrângerii administrative :

- poartă un caracter volitiv;
- rezidă în influența psihică și fizică exterioară;
- poartă un caracter legal;
- se aplică doar de organele administrației publice, care sunt investite prin lege cu o astfel de competență;
- cadrul larg de reprezentanți ai autorităților publice care au competență de a aplica constrângere administrativă [1, art. 396 – 42311];
- caracterul extrajudiciar;
- se aplică față de terțe persoane, care nu se află în relații de subordonare cu organele competente de a o aplica.

Constrângerea la rândul său, în contextul prevenirii criminalității rurale, conform ideilor din literatura de specialitate poate fi clasificată în:

- măsuri administrative de preîntâmpinare;
- măsuri administrative de stopare;
- măsuri administrative de aplicare a răspunderii juridice.

Esența măsurilor administrative de preîntâmpinare sunt importante prin faptul că ele se aplică până la comiterea faptelor ilicite. Ele poartă un caracter clar de prevenire. Putem evidenția patru subgrupe de aceste măsuri și anume:

1. măsuri ce țin de împiedicarea survenirii consecințelor nedorite (drept exemplu pot servi măsurile sau restricțiile de profilaxie și de prevenire a pandemiei Covid-19, instituite și monitorizate de autoritățile publice);
2. măsurile, care se aplică pentru preîntâmpinarea comiterii abaterilor de la regula de conduită (controlul actelor ce confirmă personalitatea, controlul actelor permissive privind desfășurarea unor activități etc.);
3. măsurile ce se aplică pentru a împiedica subiecții, care se eschivează de la îndeplinirea obligațiilor sale (evidența specială, controlul medical, ancheta socială etc.);
4. măsurile medicale de constrângere (tratarea bolnavilor de narcomanie, alcoolism).

Măsurile administrative de stopare constau în faptul că, ele sânt aplicate pentru încetarea acțiunilor ilicite ale persoanelor. Aceste măsuri pot fi grupate în:

- măsuri aplicate direct față de potențialul infractor sau contravenient (ordinul de urgență de restricție, ordonanța de protecție [5, art. 121-152], plasament de urgență copilului care vagabondează [2, cap. II], înlăturarea de la conducerea vehiculului [1, art. 438] etc.);
- măsuri cu caracter patrimonial (amenda, ridicarea armei, vehiculului [1, art. 439] etc.);
- măsuri cu caracter tehnic (interzicerea exploatarei transportului defectat, ridicarea și aducerea vehiculului la parcare [1, art. 439]);
- măsuri cu caracter financiar (suspendarea creditării, suspendarea licenței, privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate etc.);
- măsuri cu caracter medico-sanitar (obligația de a purta mască, vaccinarea obligatorie etc.);
- măsuri cu destinație specială sau excepțională (aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale armei de foc [3] etc.).

Esența măsurilor administrative de aplicarea a răspunderii juridice rezidă în faptul că pe cale de consecință, în urma săvârșirii unei fapte ilicite autoritățile publice locale răspund cu aplicarea unor sancțiuni în dependență de categoria de norme care au fost încălcate conform competenței stabilite prin lege sau întreprind măsuri de constatare a faptelor ilegale și ulterior conform competenței sunt transmise pentru soluționare.

Concluzie. Normele de drept administrativ consolidează o gamă largă de măsuri de convingere și constrângere aplicate de către administrația publică pentru a asigura respectarea ordinii de drept și pentru a preveni criminalitatea în mediul rural. Trebuie să subliniem faptul că acest tip de constrângere, protejează nu doar normele administrative, dar de asemenea, normele civile, de muncă, funciare și ale altor ramuri de drept, de realizarea cărora sunt responsabile organele executive ale puterii de stat [13, p. 331].

În contextul prevenirii criminalității în mediul rural, această activitate trebuie înțeleasă ca un sistem condiționat istoric de măsuri luate de autoritățile publice centrale și cele locale, prin aplicarea metodelor de convingere sau constrângere care vizează depășirea, reducerea sau neutralizarea cauzelor și condițiile care determină săvârșirea faptelor ilicite (contravenții și infracțiuni) în zonele rurale și în alte teritorii din afara orașului, atât de către localnici, cât și de vizitatori, care se caracterizează prin anumite trăsături distincte, datorită particularităților mediului rural. Sistemul de măsuri economice, juridice, politice, educaționale, organizaționale interacționate și interconectate pentru prevenirea criminalității în zonele rurale este conceput pentru a ajuta la eliminarea factorilor care determină criminalitatea. În plus, măsurile generale aplicate de către autorități creează condiții prielnice pentru implementarea măsurilor speciale de prevenire a criminalității în mediul rural [14, p. 111].

BIBLIOGRAFIE

1. Cod contravențional al Republicii Moldova nr. 218 din 24.10.2008. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 78-84 din 17.03.2017. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=131058&lang=ro# (accesat la data de 13.05.2022).
2. Legea Republicii Moldova nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 167-172 din 02.08.2013, capitolul II. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=123160&lang=ro (accesat la data de 13.05.2022).
3. Legea Republicii Moldova nr. 218 din 19.10.2012 privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 254-262 din 14.12.2012 (https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110364&lang=ro) (accesat la data de 13.05.2022).
4. Legea Republicii Moldova nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală. Monitorul Oficial nr. 32-35, din 09.03.2007, art. 1.
5. Legea Republicii Moldova nr. 45 din 01.03.2007 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 55-56 din 18.03.2008, art. 121-152. (https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=122823&lang=ro#) (accesat la data de 13.05.2022).
6. Cojuhari L. Constrângerea ca metodă de realizare a administrației publice. Integrare prin cercetare și inovare. Științe sociale, Vol. 2, 10-11 noiembrie 2014, Chișinău, Republica Moldova: Universitatea de Stat din Moldova, 2014, p. 238-240.
7. Tonu S., Controlul administrativ – mecanism de eficientizare a activității administrației publice locale. Materiale ale sesiunii de comunicări științifice „Administrația publică în perspectiva integrării Europene”, 27-28 octombrie, Chișinău, 2006, p. 398.
8. https://administrare.info/drept/1277-no%C5%A3iunea-%C5%9Fi-particularit%C4%83%C5%A3ile-metodelor-de-administrare?cookie_3566ee18e9ca09ef93e16fc8e617bb04=accepted (accesat la data de 12.05.2022).
9. Cornea, S. (2019). Organizarea teritorială a puterii publice în Republica Moldova: Manual universitar. Cahul: Cahul State University „B. P. Hasdeu”, p. 11.
10. Gladchi Gh., Criminologie: Manual pentru facultățile de drept și polițienești, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al RM: CEP USM, 2019, p. 524.
11. Larii Iu. Criminologie. Min. Afacerilor Interne. Acad. „Ștefan cel Mare”. Ch.:S.n., 2004 (Tipog. „Elena V. I.”), vol. I, 2004, p. 105.
12. Алехин А. П., Кармолицкий А. А., Козлов Ю. М. Административное право Российской Федерации: Учебник. М.: ИКД „Зерцало-М”. 2003, с. 233.
13. Бахрах Демьян Николаевич. Административное право России. Учебник для вузов. М.: НОРМА, 2002, с. 331.

14. Шукшина Евгения Андреевна, ОСОБЕННОСТИ ПРЕСТУПНОСТИ В СЕЛЬСКОЙ МЕСТНОСТИ И ЕЕ ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ, «Саратовская государственная юридическая академия». ДИССЕРТАЦИЯ на соискание ученой степени кандидата юридических наук, Саратов, 2014, p. 111.